

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ KULAK BURUN BOĞAZ HASTALIKLARI A.D. / ODYOLOJİ BİRİMİ

İŞİTME ENGELLİ ÇOCUĞUN AİLESİNE Ve ÖĞRETMENİNE ÖNERİLER İÇİN BİLGİLENDİRME FORMU

Aileye Öneriler

1. Doğal ve açık ifadelerle konuşulmalı, ses tonu fazla yükseltilmemelidir.
2. Davranışsal iletişimden (dokunma gibi durumlar) kaçınılmalı ve işitme engelli çocuğun işitme kalıntısını kullanabilmesi için sözel iletişim kurulmalıdır.
3. Çocuğun hareketleri istenmeyen şekilde olursa hayır diyerek ikaz edilmeli, eğer çocuk sözel cezadan anlamıyorsa yüz ifadenizi değiştirerek istenmeyen bir hareket yaptığının farkında olunmasına yardımcı olunmalıdır.
4. İşitme engelli çocukta normal işiten çocuk gibidir. Diğer çocukların arasına, oyunlarına katılmak ister. Bu nedenle çocuğun sahip olduğu engeli,onun sınıfta bulunmadığı bir zamanda, sınıf arkadaşlarına anlatılmalıdır.
5. İşitme engelli çocuğa konuşmayı kazandırmak için tek tek sözcükleri öğretmek yerine günlük doğal ortamlardan yararlanın. En kolay ve kalıcı öğrenme yaşantılarımız aracılığıyla kazanılan öğrenmedir.
6. İşitme engelli çocuğu konuşması için zorlamayın; ama onda konuşma ihtiyacı yaratın. Çocuğu konuşması için zorlamanız onda bıkkınlık yaratacaktır. Konuşmaya ihtiyaç duymasını sağlamak gelişimi için çok daha önemlidir.
7. Çocukluktan ergenliğe geçişte işitme engelli gençlerde işitme engelinden dolayı işiten akranlarıyla arkadaş edinmede güçlükler, cihaz takmada isteksizlik gibi sorunları görülebilir. Bu sorunlar çocuğunuzla kuracağınız yakın ve içten bir iletişim giderilebilir.
8. Çocukluktan ergenliğe geçişte işitme engelli çocuklarında mutlaka yapamadıkları, beceremedikleri şeyler vardır. Gelin biz onların yapamadıklarına beceremediklerine değil de yapabileceklerine güçlü yönlerine bakalım, onları geliştirmeye çalışalım.
9. Çevrenizden size bir çok öğüt, fikir verenler olabilir. Sizler ancak deneyimlerine ve bilgisine güvendiğiniz kişilere ve uzmanlara danışın, onların söylediklerini dikkate alın.

Öğretmene Öneriler

1. İşitme engelli çocuklar için sınıfta en uygun oturma yeri sağlanmalı, öğretmene en yakın bulunan ve onu en iyi şekilde görebileceği bir yere oturtulmalıdır.
2. İşitme engelli çocukla iletişim kurarken ona dinlemesi ve düşünmesi için zaman tanıyın, çocuğun ne söylediğini anlayıp anlamadığını araştırın, çocuğa bazı şeyler sorun ve size doğru cevap verip vermediğine bakın.

3. İşitme engelli çocukların kendilerini anlatma zorlukları olduğundan, sınıfta onlara daha fazla zaman ayırın ve kendisini ifade edebileceği farklı yollar anlamaya çalışın.
4. İşitme engelli çocukların ilgi-yeteneklerini en iyi şekilde kullanabilmeleri için çocuğu pek çok yönü ile değerlendirin ve ona en uygun olan eğitim programlarını saptayın. Bu durum aile ve diğer derslere giren öğretmenlerle işbirliği yapılarak ortaya çıkarılır.
5. İşitme engelli (ağır işiten) işitme cihazı kullanıyorsa müzik yeteneğini geliştirmeye ve program dışı grup faaliyetlerine katılmaya teşvik edin.
6. İşitme engelli çocuklar öğretmeni tarafından zamanında fark edilmez ve gerekli önlem alınmazsa bu engelinin dışında bir takım uyum güçlükleri geliştirebilirler. İşitme engelli çocuk bu engelinin gizlemek için yalnızlığı yeğler. Sınıf içinde geçen konuşma, tartışma, soru ve direktifleri anlamayabilir. Bu anlamayı onu alay konusu haline getirebilir. Öğretmen bunları dikkate alarak, sınıfta bazı önlemler almalıdır.
7. İşitme engelli olan çocuklar sınıftaki etkinlikleri ya gözle ya da sürekli ve zorunlu bir dinlemeyle izlemeye çalışacaklarından ötürü bu çocuklar diğer öğrencilerden daha çabuk yorulabilirler Bu husus öğretmen tarafından dikkate alınmalıdır.

Oyun yoluyla:

- Hayal gücünü harekete geçirerek, yaratıcılık özelliğini geliştirmek,
- Sınırsız hayal gücünü kullanarak,
  - Düşünmeyi
  - Düşündüğünü gerçekleştirmeyi
  - Üretmeyi
  - Ürettiğini paylaşmayı
  - Kendini ifade etmeyi öğrenmek,
- Özgüven kazanmak ve duyguları tanımak,
- İletişim becerilerini geliştirmek, utangaçlık, çekingenlik, sıkılganlık duygularını yenerek kolay iletişim kurabilmek,
- Sosyalleşmek,
- Çevreyi ve kendini daha iyi gözlemlemeyi, yorumlamayı ve empati kurmayı öğrenmek,
- Aktif, atılgan ve dinamik bir bireye dönüşmek,
- Soyut olgu ve olayları somutlaştırarak daha iyi algılamak,
- Yaşadığı ve/ veya yaşayacağı çatışmaları ile baş edebilmek için problem çözme yetisini ve baş etme stratejilerini geliştirmek,
- Eğlenirken, yaratıcı etkinlikler sayesinde sanatsal ve estetik bir bakış açısı kazanmak,

Olumsuz davranış edimleri olan çocukların yaştaşları arasında davranış değişikliği kazanması ve doğru davranışları öğrenmesi hedeflenmektedir

(alıntıdır)

